

Broj: 03/10-50-18-142-9/19
Sarajevo, 09.05.2019.

Istraživanje broj: 297
Vrsta istraživanja: KOMP

**STICANJE I OBNAVLJANJE DOZVOLE (LICENCE)
ZA INSTRUKTORA VOŽNJE MOTORNOG VOZILA
U BOSNI I HERCEGOVINI, HRVATSKOJ I SRBIJI**

Pripremila:
Nihada Jeleč

Deskriptor: sigurnost saobraćaja na putevima

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

Sadržaj

I.	Uvod	7
II.	Dozvole (licence) za instruktora vožnje u Bosni i Hercegovini.....	8
	II.a Zakon o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini.....	8
	II.b Uvjeti za dobijanje dozvole instruktora vožnje motornih vozila.....	8
	II.c Pravilnik o sticanju zvanja instruktor vožnje motornog vozila	9
III.	Naknada za polaganje ispita za instruktora vožnje u Bosni i Hercegovini	16
	III.a Visina naknade u Kantonu Sarajevo.....	16
	III.b Visina naknade u Srednjobosanskom kantonu.....	17
	III.c Visina troškova u Hercegovačko-neretvanskom kantonu	18
	III.d Visina naknade u Republici Srpskoj	19
	III.e Izdavanje odobrenja u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine	20
IV.	Dozvola (licenca) za instruktora vožnje u Hrvatskoj	21
	IV.a Odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama o instrukturu vožnje	22
	IV.b Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače.....	22
	IV.c Procedura za dobivanje dozvole za instruktora vožnje u Hrvatskoj	23
	IV.d Uvjeti za izdavanje dozvole za instruktora vožnje u Hrvatskoj.....	23
	IV.e Naknade i takse za dobijanje dozvole za instruktora vožnje.....	24
	IV.f Pravilnik usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti instruktora vožnje	24
	IV.g Uvjeti za produženje dozvole instruktora vožnje u Hrvatskoj.....	28
	IV.h Naknade i takse za produženje dozvole za instruktora vožnje.....	28
V.	Dozvole (licence) za instruktora vožnje u Srbiji	28
	V.a Odredbe Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima o instruktorima vožnje	28
	V.b Potrebni dokumenti za dobijanje dozvole (licence)	30
	V.c Cijena dobijanja dozvole (licence) za instruktora vožnje.....	31
	V.d Obnavljanje dozvole (licence) za instruktora vožnje	31
	V.e Cijene polaganja ispita provjere znanja i seminara za instruktora vožnje.....	32
VI.	Izvori informacija	32

Sažetak

Najvažnije informacije o propisima, naknadama i taksama, kao i uvjetima koje kandidati moraju ispuniti da bi stekli zvanje instruktora vožnje motornog vozila i dobili odobrenje (licencu) u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji nalaze se u sljedećoj tabeli.

Tabela 1. Informacije o dobijanju i produženju odobrenja (licence) za instruktora vožnje motornog vozila

	Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Srbija
Propisi koji uređuju dobijanje i produženje dozvole (licence) za instruktora vožnje motornog vozila	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini - Pravilnik o sticanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila - podzakonski akti nižih administrativnih jedinica države BiH (primjer 5 jedinica): <p><u>Kanton Sarajevo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o provođenju poslova iz Pravilnika o sticanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila KS - Odluka o uplati sredstava za realizaciju usluga Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade i budžetske korisnike iz nadležnosti Ministarstva <p><u>Srednjobosanski kanton</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o sticanju zvanja vozač-instruktor motornih vozila te o zamjeni i produženju dozvole vozača – instruktora motornih vozila SBK - Odluka o visini naknada koje plaćaju kandidati kao i visini naknada članovima komisije za provođenje Javnog poziva za sticanje zvanja instruktor vožnje - Zakon o administrativnim taksama SBK <p><u>Hercegovačko-neretvanski kanton</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka o visini troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora motornih vozila HNK - Odluka visini naknade troškova izdavanja i zamjene dozvole vozača instruktora HNK - Zakon o kantonalnim administrativnim taksama HNK <p><u>Republika Srpska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o sticanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila RS - Zakon o administrativnim taksama RS <p><u>Brčko distrikt BiH</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka o visini naknade troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača instruktora BD BiH - Zakon o administrativnim taksama BD BiH 	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o sigurnosti prometa na cestama - Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače - Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti stručnih voditelja autoškola, predavača, instruktora vožnje, ovlaštenih ispitivača i ovlaštenih nadzornika 	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima - Pravilnik o organizaciji seminara unaprjeđenja znanja, sprovođenju ispita provjere znanja i vođenju registra izdatih dozvola (licenci) za instruktora vožnje -Pravilnik o programu i rokovima za održavanje seminara, načinu polaganja ispita provjere znanja i izgledu i sadržaju obrasca dozvole (licence) za instruktora vožnje

	Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Srbija
Koji organ je donio propise koji uređuju dobijanje i produženje dozvole (licence)?	<p><i>nivo države Bosne i Hercegovine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Parlamentarna skupština BiH -ministar komunikacija i prometa BiH <p><i>niže administrativne jedinice</i></p> <p><u>Kanton Sarajevo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ministar za obrazovanje, nauku i mlade KS - Vlada Kantona Sarajevo <p><u>Srednjobosanski kanton</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta - Skupština SBK <p><u>Hercegovačko-neretvanski kanton</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK - Skupština HNK <p><u>Republika Srpska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ministar komunikacija i transporta RS-a, u saradnji s organom nadležnim za obrazovanje - Narodna skupština RS <p><u>Brčko distrikt BiH</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - šef Odjeljenja za obrazovanje u Vladi BD BiH - Skupština BD BiH 	<ul style="list-style-type: none"> - Hrvatski sabor - ministar unutrašnjih poslova, uz saglasnost s ministrom nadležnim za poslove saobraćaja - ministar unutrašnjih poslova 	<ul style="list-style-type: none"> - Narodna skupština Republike Srbije - Upravni odbor Agencije za bezbjednost saobraćaja - ministar za infrastrukturu i energetiku, na prijedlog Agencije za bezbjednost saobraćaja
Koliko važi izdata dozvola (licenca) za instruktora vožnje?	<p><u>5 godina</u></p> <p>s mogućnošću obnavljanja</p>	<p><u>10 godina</u></p> <p>za instruktorsku dozvolu za kategorije vozila AM, A1, A2, A, B i BE s mogućnošću obnavljanja</p> <p><u>5 godina</u></p> <p>za kategorije vozila C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE s mogućnošću obnavljanja</p>	<p><u>5 godina</u></p> <p>s mogućnošću obnavljanja</p>
Da li je propisana minimalna dobna granica za dobijanje dozvole za instruktora vožnje?	<p>Ne eksplicitno</p> <p>S obzirom na to da pravo na polaganje ispita za instruktora vožnje ima osoba koja ima najmanje tri godine vozačku dozvolu za kategoriju za koju polaže ispit, a da pravo da upravlja motornim vozilom stiče lice koje navršši 18 godina za kategorije A, B, BE i potkategorije C1 i C1E, onda je minimalna dobna granica za instruktora vožnje navedenih kategorija vozila 21 godina.</p> <p>Uzimajući u obzir iste uvjete, minimalna dobna granica instruktora vožnje za C i CE, D1 i D1E kategorije vozila je 24 godine, a za D i DE 27 godina.</p>	<p>Da,</p> <p>24 godine</p>	<p>Da,</p> <p>21 godina</p>

	Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Srbija
Obrazovanje koje kandidat mora imati da bi imao pravo na sticanje zvanja instruktora vožnje i dobijanje dozvole (licence)	najmanje srednja stručna sprema (<i>nije precizirano koja</i>) + osposobljavanje i polaganje ispita za sticanje zvanja instruktora vožnje koje organiziraju i provode organi kantona, entiteta i Brčko distrikta BiH nadležni za obrazovanje	najmanje srednja škola saobraćajnog smjera III ili IV stepen (zvanje vozač motornog vozila ili tehničar cestovnog smjera) ili preddiplomski ili dodiplomski studij drumskog saobraćaja + usavršavanje za instruktora vožnje (V stepen) Usavršavanje se provodi u srednjim saobraćajnim školama i drugim obrazovnim ustanovama npr. centrima za obrazovanje odraslih, učilištima itd. Ukoliko je osoba završila neku drugu srednju školu, odnosno posjeduje diplomu neke druge više ili visoke obrazovne institucije, potrebno je da se prvo prekvalificira u srednju stručnu sprema saobraćajnog smjera, pa onda da se usavrši za instruktora vožnje.	završena srednja saobraćajna škola III ili IV stepen (oblast drumskog saobraćaja), ili završena viša saobraćajna škola drumskog smjera + dokvalifikacija u zanimanje instruktora vožnje (V stepen) Instruktora vožnje obrazuje se u sistemu srednjeg obrazovanja. Osoba koja ima svjedočanstvo ili diplomu iz neke druge oblasti najprije se mora prekvalificirati u jedno od zanimanja saobraćajne struke (vozač motornih vozila - III stepen ili tehničar drumskog saobraćaja – IV stepen). Tek nakon toga se može dokvalificirati za zanimanje instruktora vožnje (V stepen).
Nekažnjavanje kao uvjet za dobijanje (i produženje) dozvole za instruktora vožnje	Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za sticanje zvanja instruktora vožnje ima osoba kojoj, pored ostalih uvjeta, <u>u posljednjih pet godina nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.</u>	Dozvola za instruktora vožnje neće se izdati osobi odnosno ukinut će joj se dozvole za obavljanje propisanih poslova, ako je pravomoćno osuđena za krivična djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti saobraćaja, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, za krivična djela koja se progone po službenoj dužnosti odnosno ako su pravomoćno osuđene za prekršaje iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama za koje je propisana kazna zatvora.	Instruktora vožnje, pored ostalih, mora ispunjavati sljedeće uvjete: - da u posljednje četiri godine nije pravosnažno osuđivan za krivična djela: teška djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja, iz grupe protiv života i tijela, protiv službene dužnosti, kao i da se protiv njega ne vodi istraga za ova krivična djela, odnosno nije podignuta optužnica za ova krivična djela; - da je od prestanka važenja posljednje mjere zabrane upravljanja vozilom, koja mu je izrečena, proteklo više od dvije godine.

	Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Srbija
Cijena polaganja ispita za sticanje zvanja i dobijanje dozvole (licence) za instruktora vožnje motornog vozila „B” kategorije. Ko ju je utvrdio?	<p><u>Kanton Sarajevo</u> ukupno 890 KM: - 850 KM naknade za osposobljavanje i ispite (utvrdila Vlada KS) - 40 KM izdavanje instruktorske dozvole (utvrdio kantonalni ministar obrazovanja)</p> <p><u>Srednjobosanski kanton</u> ukupno 1.050 KM: - pripremna nastava i ispiti 1.000 KM (utvrdila ministrica obrazovanja SBK), - administrativne takse 50 KM (Zakonom utvrdila Skupština SBK)</p> <p><u>Hercegovačko-neretvanski kanton</u> Ukupno 903 KM: - 900 KM pripremna nastava i ispiti te izdavanje dozvole (utvrdio ministar obrazovanja HNK), - 3 KM administrativne takse (Zakonom utvrdila Skupština HNK)</p> <p><u>Republika Srpska</u> ukupno 950 KM (sve navedene administrativne takse utvrđene su Zakonom koji je donijela Narodna skupština RS)</p> <p><u>Brčko distrikt BiH</u> Ukupno 900 KM: - 890 KM pripremna nastava i ispiti (utvrdio šef Odjeljenja za obrazovanje BD BiH) - 10 KM administrativne takse (utvrđene Zakonom koji je donijela Skupština BD BiH)</p>	<p><i>Sticanje zvanja</i> - Kako se zvanje instruktora vožnje stiče dokvalifikacijom (i prekvalifikacijom) u srednjim saobraćajnim školama i sličnim ovlaštenim obrazovnim ustanovama, visina troškova je različita i zavisi od različitih faktora.</p> <p><i>Dobijanje dozvole (licence)</i> - potrebno uplatiti administrativnu taksu i naknadu za obrazac licence u ukupnom iznosu od 390 kuna (102,40 KM).</p> <p>Administrativna taksa iznosi 370 kuna (97 KM) i utvrđena je Zakonom o upravnim pristojbama, koju je donio Hrvatski sabor i Uredbom o tarifi upravnih pristojbi, koju je donijela Vlada Hrvatske.</p> <p>Naknadu za obrazac dozvole od 20 kuna (5,20 KM) utvrdio je MUP Hrvatske Rješenjem o utvrđivanju cijena dozvola i dopuštenja (licencija).</p>	<p><i>Sticanje zvanja</i> - Kako se zvanje instruktora vožnje stiče dokvalifikacijom (i prekvalifikacijom) u srednjim saobraćajnim školama, visina troškova je različita i zavisi od različitih faktora.</p> <p><i>Dobijanje dozvole (licence)</i> – potrebno uplatiti 5.000 dinara (83 KM), cijenu je Uredbom o cijenama usluga koje vrši Agencija za bezbjednost saobraćaja utvrdila Vlada Srbije.</p>

STICANJE I OBNAVLJANJE DOZVOLE (LICENCE) ZA INSTRUKTORA VOŽNJE MOTORNOG VOZILA U BOSNI I HERCEGOVINI, HRVATSKOJ I SRBIJI

I. Uvod

Rad je dio seta istraživanja koja se odnose na oblast sigurnosti saobraćaja na putevima, a koji je Istraživački sektor Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine izradio na zahtjev naručioca. U fokusu ovog istraživanja su propisi Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije o sticanju i obnavljanju dozvole (licence) za instruktora vožnje motornog vozila, a obuhvata informacije o uvjetima koje kandidati moraju ispunjavati, o dokumentima koje moraju dostaviti i o troškovima koje moraju podmiriti u tom procesu.

Važno je istaći da se zvanje instruktor vožnje u Srbiji i Hrvatskoj stiče u sistemu srednjeg obrazovanja: nakon završene srednje škole saobraćajnog smjera i sticanja zvanja vozač motornog vozila - III stepen ili tehničar drumskog saobraćaja – IV stepen slijedi obavezno usavršavanje za instruktora vožnje – V stepen. Instruktori vožnje u Srbiji i Hrvatskoj mogu se baviti tim poslom tek nakon što dobiju relevantnu dozvolu.

Navedenu dozvolu u Srbiji izdaje Agencija za bezbjednost saobraćaja, a u Hrvatskoj Ministarstvo unutrašnjih poslova na osnovu dokumentacije kandidata koju mu dostavi Hrvatski autoklub. S druge strane, u Bosni i Hercegovini je uspostavljen potpuno drugačiji sistem. Kandidat mora posjedovati najmanje srednju stručnu spremu (nije važno koju), mora proći osposobljavanje iz 4 obavezna nastavna predmeta/oblasti (Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, Saobraćajna psihologija, Pedagogija-metodika vožnje i Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme) i položiti 5 ispita (iz navedenih oblasti, uključujući i Upravljanje motornim vozilom). Nadalje, diplomirani inženjer saobraćaja, drumski smjer, može dobiti dozvolu za instruktora vožnje, a nije obavezan obavljati osposobljavanje ni polaganje navedenih ispita.

Također je bitno istaći da je u Srbiji i Hrvatskoj jasno istaknuto i precizirano na koliko obuka i seminara instruktor vožnje mora prisustvovati te u kojem periodu kako bi stekao pravo da podnese zahtjev za obnavljanje dozvole. Obje države su značajan dio svojih zakona posvetile upravo unaprjeđenju znanja instruktora vožnje i donijele podzakonske akate koji detaljno uređuju njihovo obavezno usavršavanje. Npr. u Hrvatskoj, ukoliko instruktor vožnje ne prisustvuje dovoljnom broju seminara, odnosno na organiziranim obukama ne sakupi dovoljan broj bodova (110) u periodu od četiri godine od dana kada je pristupio i položio posljednju provjeru stručne osposobljenosti, dužan je da položi provjeru stručne osposobljenosti (stručni ispit) ukoliko želi da obnovi odobrenje (licencu). Svi instruktori vožnje koji žele obnoviti dozvolu u Srbiji pristupaju obaveznoj provjeri znanja. Međutim, u Bosni i Hercegovini je obaveza stručnog usavršavanja instruktora vožnje samo spomenuta u relevantnim propisima. Uz zahtjev za produženje dozvole instruktor vožnje, pored ostalog, prilaže i potvrdu o učestvovanju na stručnim usavršavanjima koja organiziraju nadležne institucije entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležne za obrazovanje ili strukovne organizacije, ali nije precizirano na koliko usavršavanja, osim u Kantonu Sarajevo. U ovom kantonu instruktor vožnje ima obavezu da prisustvuje na najmanje tri seminara u roku važenja njegove dozvole.

II. Dozvole (licence) za instruktora vožnje u Bosni i Hercegovini

Sticanje i produženje dozvole (licence) za instruktora vožnje motornog vozila je uređeno državnim Zakonom o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i Pravilnikom o sticanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila, kao i podzakonskim aktima Brčko distrikta, entiteta u RS i kantona u FBiH.

II.a Zakon o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini

Zakon o sigurnosti saobraćaja na putevima¹ samo definira pojam „instruktor vožnje“ i propisuje da bliže odredbe o sticanju zvanja instruktora vožnje motornih vozila pravilnikom propisuje ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine u saradnji s organom nadležnim za obrazovanje (*organ entiteta, kantona i Brčko Distrikta nadležan za obrazovanje*).

Instruktor vožnje je lice koje je steklo uvjete da obavlja osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom, prema članu 9c. Zakona. Nadalje, član 178, koji se odnosi na sticanje prava osposobljavanja i ispitivanja kandidata za vozača motornih vozila, u stavovima (7) i (9) propisuje sljedeće: „Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila u praktičnom upravljanju motornim vozilom obavlja instruktor vožnje“ i : „Bliže odredbe o sticanju zvanja instruktora vožnje motornih vozila pravilnikom propisuje ministar, u saradnji s organom nadležnim za obrazovanje.“ U članu 180. st. (2) navedeno je da: „Za vrijeme obučavanja kandidata iz upravljanja motornim vozilom instruktor vožnje kod sebe mora imati: vozačku dozvolu, dozvolu instruktora vožnje i dnevnik rada instruktora vožnje i dužan ih je pokazati na zahtjev ovlaštenog lica.”

II.b Uvjeti za dobijanje dozvole instruktora vožnje motornih vozila

U Bosni i Hercegovini instruktor vožnje motornog vozila može postati osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu, koja položi ispit za instruktora vožnje i od tijela nadležnog za obrazovanje dobije dozvolu, kako je propisano relevantnim Pravilnikom.² Rok važenja izdate instruktorske dozvole u Bosni i Hercegovini je pet godina, s mogućnošću produženja. I u Srbiji izdata dozvola (licenca) za instruktora vožnje ima rok važenja pet godina, dok je u Hrvatskoj taj rok duplo duži - deset godina za instruktorsku dozvolu za motorno vozilo „B“ kategorije.

Važeći propisi u Bosni i Hercegovini, suprotno od propisa susjednih država, ne postavljaju eksplicitnu minimalnu dobnu granicu za dobijanje dozvole za instruktora vožnje, već se ona može utvrditi na osnovu uvjeta za sticanje prava za polaganje vozačkog ispita i uvjeta za posjedovanje vozačke dozvole određene kategorije vozila. Tako je minimalna dobna granica kandidata za instruktora vožnje motornog vozila kategorije A, B, BE i potkategorije C1 i C1E 21 godina, 24 godine kandidata za instruktora C i CE, D1 i D1E kategorije i 27 godina za D i DE. U susjednim državama precizirana je minimalna dobna granica za dobijanje dozvole (licence) za instruktora vožnje - u Srbiji je 21 godinu, a u Hrvatskoj 24 godine.

¹ Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH, br. 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18. Neslužbeni prečišćeni tekst. Izvor: internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine <https://www.parlament.ba/law/LawDetails?lawId=1140> (datum pristupa 28. februar 2019.)

² Pravilnik o stjecanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 15/07 i 41/07

Jedan od uvjeta za dobijanje dozvole za instruktora vožnje u Bosni i Hercegovini jeste da kandidatu za instruktora vožnje u posljednjih pet godina nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom. Međutim, u Hrvatskoj i Srbiji ovaj kriterij je znatno striktniji – kandidat mora dostaviti dokaz da nije pravosnažno osuđivan za određena krivična djela, npr. krivična djela protiv života i tijela, protiv službene dužnosti, za teška djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja itd. Nadalje, kandidat u Srbiji uz navedeno još mora dostaviti i dokaz da se protiv njega ne vodi istraga za određena krivična djela, odnosno da protiv njega nije podignuta optužnica za određena krivična djela.

II.c Pravilnik o sticanju zvanja instruktor vožnje motornog vozila

Naziv podzakonskog akta koji bliže uređuje sticanje zvanja instruktor vožnje je *Pravilnik o stjecanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila*. Pravilnik je 2007. godine donio ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine. Kada je ova oblast u pitanju, može se uočiti neusaglašenost termina u bosanskohercegovačkim propisima. Zakon o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, koji je donesen 2006. i mijenjan i dopunjavan pet puta (s posljednjom izmjenom 2017. godine) koristi termin „instruktor vožnje“, a navedeni Pravilnik iz 2007. godine, kao i podzakonski akti nižih administrativnih jedinica doneseni na osnovu njega, koriste termin „vozač-instruktor“. U nastavku su navedene odredbe Pravilnika, u skladu sa zahtjevom naručioca.

Pravilnik o stjecanju zvanja vozača-instruktora motornih vozila

Član 1. (Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način stjecanja zvanja vozač-instruktor, plan i program osposobljavanja i polaganja ispita, vrsta, izgled, postupak izdavanja, važenje i zamjena dozvole vozača-instruktora i način vođenja evidencije o polaganju ispita i izdatim dozvolama za vozača-instruktora.

Član 2.

Organiziranje polaganja ispita za stjecanje zvanja vozača-instruktora obavlja tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležno za obrazovanje, u skladu s jedinstvenim planom i programom za Bosnu i Hercegovinu, koji je Prilog broj 1. i čini sastavni dio ovog pravilnika.

II. Osposobljavanje za dobijanje dozvole, Član 3. (Pristup osposobljavanju)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za stjecanje zvanja vozač-instruktor ima osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima najmanje srednju stručnu spremu;
2. ima, najmanje tri godine, vozačku dozvolu one kategorije za koju polaže ispit;
3. ima ljekarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, ne starije od 12 mjeseci;
4. da u posljednjih pet godina nije joj izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član 4. (Osposobljavanje i troškovi)

(1) Osposobljavanje kandidata za stjecanje zvanja vozača-instruktora obavlja organ entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: nadležni organ) po planu i programu iz člana 2. Pravilnika i obuhvata teoretsku i praktičnu obuku.

(2) Osposobljavanje traje ukupno 45 sati, i to:

- a) Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima 15 sati;
- b) Saobraćajna psihologija 10 sati;
- c) Pedagogija-metodika vožnje 10 sati;

- d) Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme 10 sati.
- (3) Diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer, nije obavezan obavljati osposobljavanje ni polaganje ispita iz člana 4. stav 2. tač. b), d).
- (4) O završenom osposobljavanju nadležno tijelo obrazovanja izdaje potvrdu na obrascu koji je prilog broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 5. (Naknade)

- (1) Visinu naknade troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora utvrđuje tijelo nadležno za obrazovanje.
- (2) Tijelo iz stava 1. ovog člana utvrđuje i visinu naknade za ispitnu komisiju iz člana 16. ovog Pravilnika.

III. Ispit za dobijanje dozvole, Član 6. (Prijava ispita)

- (1) Prijava za polaganje ispita podnosi se nadležnom tijelu na obrascu koji je prilog broj 4. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Uz prijavu se prilaže:
- dokaz o ispunjavanju uvjeta iz člana 3. ovog Pravilnika;
 - potvrda iz člana 4. stav 4. Pravilnika;
 - dokaz o plaćenim troškovima iz člana 5. ovog Pravilnika.

Član 7. (Mjesto i vrijeme održavanja ispita)

- (1) Nadležno tijelo iz člana 2. Pravilnika utvrđuje da li kandidat ispunjava uvjete propisane Zakonom i ovim Pravilnikom te određuje mjesto i vrijeme polaganja ispita, o čemu obavještava kandidata i ispitnu komisiju najkasnije 30 dana prije datuma polaganja ispita.
- (2) Kandidatu koji nije ispunio sve propisane uvjete za polaganje ispita neće se odobriti polaganje ispita.
- (3) Ispiti se održavaju u mjesecu martu, junu i septembru.

Član 8. (Tok ispita)

- (1) Prije početka ispita komisija utvrđuje identitet kandidata na osnovu ličnih dokumenata i daje detaljno uputstvo o načinu rješavanja testova i drugim uvjetima ispita.
- (2) Tokom ispita komisija utvrđuje da li je kandidat za vozača-instruktora stekao potrebno znanje i vještine za upravljanje vozilom u datim saobraćajnim uvjetima.

Član 9. (Ispitne cjeline)

- (1) Ispit za vozača-instruktora obuhvata polaganje iz:
- poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, polaže se pismeno i usmeno,
 - saobraćajna psihologija, polaže se usmeno,
 - pedagogija-metodika vožnje, polaže se usmeno i praktično,
 - poznavanja motornih vozila, polaže se usmeno,
 - upravljanje motornim vozilom, polaže se praktično.
- (2) Kandidat koji ima dozvolu vozača-instruktora određene kategorije prilikom polaganja ispita za vozača instruktora za drugu kategoriju, ne polaže ispit iz saobraćajne psihologije i pedagogije.
- (3) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima ne polaže kandidat za vozača-instruktora koji:
- polaže ispit za vozača-instruktora motornih vozila kategorije "A", a ima dozvolu za vozača-instruktora "B" kategorije;
 - polaže ispit za vozača-instruktora motornih vozila "D1" ili "D" kategorije/potkategorije, a posjeduje dozvolu za vozača-instruktora "C1" ili "C" kategorije/potkategorije.
- (4) Ispit iz poznavanja motornih vozila ne polaže kandidat za vozača-instruktora D1 ili D kategorije/potkategorije ako posjeduje dozvolu za vozača-instruktora C1 ili C kategorije/potkategorije.
- (5) Kandidat koji ima položen ispit za vozača-instruktora iz upravljanja motornim vozilom za:
- potkategoriju C1 ne polaže ispit za kategoriju B;
 - kategoriju C ne polaže ispit za kategoriju/potkategoriju C1, B;

- c) potkategoriju D1 ne polaže ispit za kategoriju/potkategoriju C1, C, B;
- d) kategoriju D ne polaže ispit za kategoriju/potkategoriju D1, C, C1, B.
- (6) Kandidat za vozača-instruktora koji polaže ispit za D1E, DE, C1E, CE, BE ispit polaže posebno za svaku kategoriju/potkategoriju.
- (7) Osoba koja ima dozvolu vozača-instruktora kategorije B vrši i obuku kandidata iz upravljanja motornim vozilom za potkategoriju B1.
- (8) Osoba koja ima dozvolu vozača-instruktora kategorije A vrši i obuku kandidata iz upravljanja motornim vozilom za potkategoriju A1.

Član 10. (Uvjeti u kojima se obavlja ispit)

- (1) Za vrijeme ispita kandidat ne može na testovnom listiću vršiti bilo kakve ispravke.
- (2) U slučaju potrebe, na zahtjev kandidata može se dati novi listić, što se konstatira zapisnički i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (3) Osim testa i testovnog listića, kandidat na stolu za vrijeme ispita može imati samo sredstvo za pisanje i naočale.

Član 11. (Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik koji sadrži: redni broj registra o polaganju ispita, ime i prezime kandidata, ime i prezime predsjednika i članova ispitne komisije, datum i mjesto polaganja ispita, broj testa i pitanja, ocjenu komisije iz pojedinih oblasti programa i opću ocjenu da li je kandidat položio ispit ili nije.
- (2) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi ispitne komisije koji su učestvovali na ispitu.
- (3) U zapisnik se prilažu rješenja testova i testovni listići sa usmenog dijela ispita koje je kandidat imao na ispitu.

Član 12. (Nepristupanje, odustajanje i udaljavanje sa ispita)

- (1) Kandidat ima pravo najkasnije 24 sata prije početka ispita, iz opravdanih razloga, odgoditi ispit bez plaćanja nove naknade i pristupiti polaganju ispita u narednom roku.
- (2) Ukoliko kandidat na vrijeme ne odjavi ispit ili odustane od već započetog ispita, smatrat će se da ispit nije položio.
- (3) Kandidata koji se, u toku ispita, služi nedozvoljenim sredstvima komisija će udaljiti sa ispita i smatrat će se da nije položio ispit, što se konstatira zapisnički i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (4) Ukoliko kandidat odustane od već započetog ispita smatrat će se da ispit nije položio.
- (5) Ukoliko se utvrdi da je kandidat stekao pravo polaganja ispita na osnovu lažne isprave ili na osnovu neistinitih navoda iz prijave, eventualno položeni ispit će se poništiti i izdata dozvola oduzeti.

Član 13. (Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima)

- (1) Testove za polaganje ispita priprema i izdaje tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležno za obrazovanje, u saradnji s Ministarstvom komunikacija i prometa, i jedinstveni su za cijelo područje Bosne i Hercegovine,
- (2) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima polaže se pismeno, putem testa ili korištenjem računara i usmeno.
- (3) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima za vozača-instruktora "A" i "B" kategorije sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta.
- (4) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima za vozača-instruktora za ostale kategorije sadrži 90 pitanja i traje maksimalno 90 minuta.
- (5) Kandidat koji je na pismenom dijelu ispita na osnovu tačnih odgovora postigao najmanje 90% od ukupnog broja mogućih bodova stekao je uvjete za polaganje usmenog dijela ispita.

Član 14. (Usmeni dio ispita)

- (1) Na ispitu koji se polaže usmeno kandidat izvlači listić s odgovarajućim brojem pitanja.
- (2) Listić iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima sadrži četiri pitanja.
- (3) Listići iz saobraćajne psihologije, pedagogije i poznavanja motornih vozila sadrže po tri pitanja.

(4) Listići s pitanjima za usmeni dio ispita i testovi za polaganje predstavljaju službenu tajnu.

Član 15. (Druge ispitne cjeline)

- (1) Kandidat koji ne položi ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima ne može pristupiti polaganju ispita iz ostalih oblasti i smatrat će se da nije položio ispit.
- (2) Kandidat koji položi ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, a ne položi ispit iz nekih drugih oblasti iz člana 9. Pravilnika, može ponoviti polaganje ispita iz tih oblasti dva puta, a ako ni tada ne položi smatrat će se da nije položio ispit u cjelini.
- (3) Kandidat koji je tri puta polagao ispit iz nekih ispitnih cjelina, a nije ga položio, može ponovo pristupiti polaganju ispita za vozača-instruktora istekom jedne godine od dana posljednjeg neuspjelog polaganja.

Član 16. (Ispit iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Ispit iz upravljanja motornim vozilom polaže kandidat koji je položio ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima.
- (2) Ispit iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju "A" i "B" traje najmanje 25 minuta a za ostale kategorije najmanje 35 minuta.
- (3) Ispit iz metodike vožnje, koji je sastavni dio ispita iz pedagogije, traje najmanje 25 minuta i polaže se na vozilu "B" kategorije nakon položenog usmenog dijela ispita iz pedagogije.
- (4) Ispit se obavlja u naseljenom mjestu koje ispunjava saobraćajno-tehničke uvjete za osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom na javnoj cesti.
- (5) Ako se prilikom polaganja ispita iz stava 1. ovog člana ne osigura osoba za vozača, jedan od članova komisije obavlja ulogu vozača.
- (6) Kandidatu koji položi ispit izdaje se uvjerenje o položenom ispitu na obrascu, koji je prilog broj 5. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 17. (Ocjena ispita)

- (1) Znanje kandidata ocjenjuje se s "položio" ili "nije položio".
- (2) Kandidat koji ne zadovolji na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima ne može nastaviti polaganje ispita iz ostalih oblasti.
- (3) Kandidatu koji nije položio ispit iz prethodnog stava saopćavaju se greške koje je napravio prilikom polaganja ispita.
- (4) Testovi za polaganje ispita sadrže pitanja s jednim i više tačnih odgovora i vrjednovana su određenim brojem bodova, zavisno od značaja pitanja.

Član 18. (Ispitna Komisija)

- (1) Ispitnu komisiju imenuje nadležno tijelo obrazovanja, a čine je predsjednik, dva ispitivača za svaku ispitnu cjelinu i sekretar.
- (2) Za predsjednika komisije imenuje se osoba koja je diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer i ima licencu predavača teoretske nastave ili licencu za ispitivača teoretskog dijela ispita ili osoba koja je diplomirani pravnik odnosno osoba koja ima VII stepen stručne spreme, nastavnopedagoškog smjera i ima licencu za ispitivača teoretskog dijela ispita.
- (3) Za ispitivača iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima imenuje se osoba koja ima licencu ispitivača teoretskog dijela ispita.
- (4) Za ispitivača iz saobraćajne psihologije imenuje se diplomirani psiholog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (5) Za ispitivača iz pedagogije (metodika vožnje), za usmeni dio ispita, imenuje se diplomirani pedagog ili andragog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (6) Za ispitivača iz pedagogije (metodika vožnje), za praktični dio ispita, imenuje se osoba koja ima licencu ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.
- (7) Za ispitivača iz poznavanja motornih vozila, uređaja i opreme, imenuje se diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer ili diplomirani inženjer mašinstva, smjer motori i motorna vozila.
- (8) Za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom imenuje se osoba koja ima licencu za ispitivača upravljanja motornim vozilom one kategorije vozila za koju ispituje.
- (9) Za sekretara komisije imenuje se diplomirani pravnik koji ima najmanje tri godine iskustva u

struci i vozačku dozvolu najmanje tri godine.

- (10) Kada kandidat polaže praktični dio ispita iz pedagogije (metodika vožnje) na motociklu, ispitivač ga prati drugim vozilom i izdaje uputstva komunikatorom.

Član 19. (Greške na ispitu)

- (1) Komisija je dužna evidentirati eliminatorne greške kandidata i greške koje se kumuliraju.
- (2) Eliminatorne greške su:
- a) izvođenje radnje koja predstavlja neposrednu opasnost u vožnji zbog koje je drugi učesnik u saobraćaju primoran poduzeti neku od izbjegavajućih radnji vozilom,
 - b) postupanje suprotno saobraćajnim pravilima i saobraćajnoj signalizaciji,
 - c) izlazak vozilom izvan gabarita saobraćajnice,
 - d) pogrešna upotreba komandi vozila u pokretu ako je izazvalo neposrednu opasnost,
 - e) neuspješno izvođenje pokretanja vozila na putu sa usponom od 8% do 16%,
 - f) neuspješno izvođenje parkiranja vozila na parking prostoru ili površini na dijelu kolovoza.
- (3) U greške koje se kumuliraju spadaju sva ostala odstupanja od pravilnih postupaka i izvođenja pojedinih radnji upravljanja motornim vozilom u saobraćaju utvrđenih Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, ovim Pravilnikom, te programom ispita upravljanja motornim vozilom.

Član 20. (Vozila)

(1) Osposobljavanje i polaganje ispita iz upravljanja motornim vozilom obavlja se vozilom koje osigurava kandidat, i koje ispunjava propisane tehničke uvjete i standarde, u pogledu dimenzije, mase, osovinskog opterećenja, uređaja i opreme kako slijedi:

- kategorija A, motocikl s bočnom prikolicom ili bez nje, čija zapremina motora premašuje 125 cm³, a snaga premašuje 11 KW.

Motocikl koji spada u kategorije A s dva točka bez prikolice i radnom zapreminom motora većom od 125 cm³ i snage motora veće od 11 KW i najviše do 25 KW, koji je sposoban da razvije brzinu od najmanje 100 km/h.

- kategorija B, motorna vozila, osim vozila kategorije A, čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedišta, ne računajući sjedište za vozača.

Putnički automobil koji spada u kategoriju B s četvera, odnosno petera vrata i zvučnim signalima na duplim komandama koji može razviti brzinu od najmanje 100 km/h.

- kategorija BE, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju B, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu od 750 kg, i motorno vozilo B kategorije s prikolicom čija je najveća dozvoljena masa veća od 750 kg, koja nije veća od mase vučnog vozila bez tereta, a ukupna dozvoljena masa vučnog i priključnog vozila nije veća od 3.500 kg.

Skup vozila sačinjen od putničkog automobila B kategorije i prikolice koja ima najveću dozvoljenu masu od najmanje 1000 kg, koja je opremljena adekvatnim sistemom za kočenje. Skup vozila treba biti sposoban da razvije brzinu vožnje od najmanje 80 km/h.

- kategorija C, motorna vozila za prijevoz tereta čija je najveća dozvoljena masa veća od 7.500 kg.

- kategorija CE, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju C, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg.

Skup vozila sačinjen od vučnog vozila C kategorije i priključnog vozila čija je nosivost minimum 3.000 kg.

- kategorija D, motorna vozila za prijevoz osoba, koja osim sjedišta za vozača imaju više od osam sjedišta.

Autobus koji spada u kategoriju D dužine najmanje 10 metara, širine najmanje 2,40 m, ili autobus s 35 sjedišta i sposoban da razvije brzinu vožnje od najmanje 80 km/h i mora biti opremljen opremom za automatsko registriranje podataka (tahograf).

- kategorija DE, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju D, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg, i priključno vozilo se ne koristi za prijevoz osoba.

Skup vozila sačinjen od vučnog vozila D kategorije i prikolice s najvećom dozvoljenom masom od najmanje 1.250 kg, širine najmanje 2,40 m i sposoban da razvije brzinu vožnje od najmanje 80 km/h. Prostor za smještaj tereta u prikolici mora biti zatvoren i najmanje 2 m širok i 2 m visok.

- potkategorija A1, lahki motocikl čija zapremina motora ne premašuje 125 cm³, a snaga ne prelazi 11 KW.

Lahki motocikl koji spada u potkategoriju A1 s dva točka bez prikolice s radnom zapreminom motora od najmanje 80 cm³ i snage motora do 11 KW te brzinom od najmanje 80 km/h.

- potkategorija B1, tricikl i četvorocikl na motorni pogon.

- potkategorija C1, motorna vozila za prijevoz tereta čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg, a manja od 7.500 kg.

Teretno vozilo koje spada u potkategoriju C1 najveće dozvoljene mase od najmanje 4.000 kg, dužine najmanje 5 m i sposobno da razvije brzinu od najmanje 80 km/h. Vozilo mora biti opremljeno sistemom za automatsko registriranje podataka (tahograf).

- potkategorija C1E, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u potkategoriju C1, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg, s tim da najveća dozvoljena masa skupa vozila ne prelazi 12.000 kg, i da najveća dozvoljena masa priključnog vozila ne prelazi masu neopterećenog vučnog vozila.

Skup vozila sačinjen od vučnog vozila C1 potkategorije i prikolice najveće dozvoljene mase najmanje 2.000 kg. Kombinacija mora biti duga najmanje 8 m i sposobna da razvije brzinu od najmanje 80 km/h.

- potkategorija D1, motorna vozila koja služe za prijevoz osoba, i koja osim sjedišta za vozača, imaju više od osam, a manje od 16 sjedišta.

Motorno vozilo za prijevoz osoba koje pored sjedišta za vozača ima najmanje 15 sjedišta.

- potkategorija D1E, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u potkategoriju D1, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg, s tim da najveća dozvoljena masa ovog skupa vozila ne prelazi 12.000 kg, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila ne prelazi masu neopterećenog vučnog vozila i da se priključno vozilo ne koristi za prijevoz osoba.

Skup vozila sačinjen od vučnog vozila D1 potkategorije i priključnog vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 750 kg.

Član 21. (Prigovori i žalbe)

- (1) Kandidat za vozača-instruktora ima pravo prigovora na postupak provođenja i rezultata ispita, u roku od tri dana od dana saopćavanja rezultata ispita.
- (2) O prigovoru odlučuje komisija za polaganje ispita u roku od tri dana, a protiv odluke komisije kandidat ima pravo žalbe u roku od 8 dana.
- (3) Žalba se podnosi tijelu nadležnom za obrazovanje, koje je dužno istu riješiti u roku od 30 dana.
- (4) U slučaju osnovanosti žalbe, kandidatu će se odrediti rok za polaganje ispita bez naknade

plaćanja troškova.

IV. Izdavanje dozvole vozač-instruktor, Član 22. (Izdavanje i važenje dozvole)

- (1) Kandidatu koji je položio ispit za vozača-instruktora tijelo nadležno za obrazovanje izdaje dozvolu vozača-instruktora.
- (2) Dozvola se izdaje na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Dozvola vozač-instruktor izdaje se i osobi koja ima V stepen obrazovanja saobraćajne struke, zanimanja vozač-instruktor.
- (4) Dozvola vozač-instruktor izdaje se na period važenja od 5 godina, s pravom produženja važenja.
- (5) Uz zahtjev za produženje dozvole vozač-instruktor, prilaže se ljekarsko uvjerenje i potvrda o učestvovanju na stručnim usavršavanjima koja organiziraju nadležne institucije entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležne za obrazovanje ili strukovne organizacije.

Član 23. (Izgled dozvole)

- (1) Dozvola za vozača-instruktora je svijetloroze boje, ima dimenzije 85x55 mm i može da se štampa samo u organizaciji koju za to ovlasti nadležno tijelo obrazovanja.
- (2) Izgled dozvole vozač-instruktor dat je na obrascu koji je prilog broj 6. i čini sastavni dio Pravilnika.
- (3) Na prednjoj strani dozvole je:
 - a) utisnut grb Bosne i Hercegovine,
 - b) naziv entiteta koji je izdaje,
 - c) naziv tijela koje je izdaje,
 - d) naziv "Dozvola za vozača-instruktora",
 - e) redni broj registra,
 - f) ime i prezime, broj lične karte, JMB,
 - g) fotografija vozača-instruktora.
- (4) Na poleđini dozvole je:
 - a) oznaka kategorije za koju se izdaje dozvola,
 - b) datum izdavanja,
 - c) period važenja i
 - d) pečat i potpis ovlaštene osobe.

V. Vođenje evidencije, Član 24. (Registar)

- (1) Nadležno tijelo vodi registar o položenim ispitima i izdatim dozvolama za vozača-instruktora.
- (2) Registar iz stava 1. ovog člana vodi se na obrascu koji je prilog broj 7. i čini sastavni dio Pravilnika.
- (3) Registar se zaključuje na kraju kalendarske godine i čuva se kao dokument trajne vrijednosti.
- (4) Ostala dokumentacija čuva se dvije godine.

VI. Prijelazne odredbe, Član 25. (Zamjena dozvole)

Osoba koja ima dozvolu vozač-instruktor izdatu prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, istu će zamijeniti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, s upisom odgovarajućih kategorija/potkategorija prema novoj vozačkoj dozvoli, ukoliko ispunjava uvjete propisane Zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 26. (Prilozi Pravilnika)

Obrasce koji su u prilogu i čine sastavni dio Pravilnika izdaje tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležno za obrazovanje.

III. Naknada za polaganje ispita za instruktora vožnje u Bosni i Hercegovini

U Bosni i Hercegovini visinu naknade troškova osposobljavanja i polaganja ispita za instruktora vožnje, kako je propisano Zakonom o sigurnosti saobraćaja na putevima, utvrđuju tijela nadležna za obrazovanje (entitetska, kantonalna i Brčko Distrikta BiH). U nastavku su navedeni iznosi naknada u pet administrativnih jedinica države Bosne i Hercegovine.

III.a Visina naknade u Kantonu Sarajevo

Sticanje zvanja instruktor vožnje motornog vozila u Kantonu Sarajevo uređeno je državnim propisima,³ ali i kantonalnim *Pravilnikom o provođenju poslova iz Pravilnika o sticanju zvanja vozača-instruktor motornih vozila*.⁴ Kandidat za instruktora vožnje dužan je prisustvovati pripremnoj nastavi i to najmanje 80% predviđenih časova iz četiri obavezna nastavna predmeta (*Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, Saobraćajna psihologija, Pedagogija - metodika vožnje i Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme*) te od Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo dobiti propisanu potvrdu. Nakon toga, kandidat može pristupiti polaganju ispita za sticanje zvanja instruktor vožnje. Ispit obuhvata četiri navedena nastavna predmeta, kao i peti ispit iz Upravljanja motornim vozilom.

„Kandidat za instruktora vožnje prvo uplaćuje troškove za eliminatorni ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima (*uključena i pripremna nastava*) u iznosu od 200 KM i troškove za pripremnu nastavu iz ostalih oblasti koje je kandidat obavezan polagati u iznosu od 50 KM po oblasti pripreme nastave. Nakon položenog eliminatornog ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, kandidat koji želi nastaviti polaganje ispita je obavezan uplatiti razliku sredstava do *utvrđenih* cijena (...)”. (*Član 7. St. (4) i (5) Pravilnika o sticanju zvanja vozača-instruktor motornih vozila Kantona Sarajevo*)

Visinu naknade za polaganje ispita za instruktora vožnje utvrdila je Vlada Kantona Sarajevo *Odlukom o uplati sredstava za realizaciju usluga Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade i budžetske korisnike iz nadležnosti Ministarstva*⁵ iz 2017. godine. Kandidat za instruktora vožnje dužan je uplatiti sljedeće iznose za polaganje ispita (*u cijenu je uključena pripremna nastava i polaganje ispita*) :

- Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima 200KM,
 - Saobraćajna psihologija150KM,
 - Pedagogija-metodika vožnje..200KM,
 - Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme150KM,
 - Upravljanje MV - za A i B kategoriju i odgovarajuće potkategorije..... 150 KM,
- za svaku narednu kategoriju cijena se uvećava za 20% u odnosu na prethodnu.

Kandidat za instruktora vožnje iz upravljanja motornim vozilom koji polaže ispit za potkategorije/kategorije D1E, DE, C1E, CE i BE, ispit polaže posebno za svaku kategoriju/potkategoriju - cijena po ispitu 100 KM).

³ Zakonom o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i Pravilnikom o sticanju zvanja instruktor vožnje motornog vozila Bosne i Hercegovine

⁴ Pravilnik o provođenju poslova iz Pravilnika o stjecanju zvanja vozača-instruktor motornih vozila, Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 45/15 i 42/17

⁵ Odluka o uplati sredstava za realizaciju usluga Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade i budžetske korisnike iz nadležnosti Ministarstva, Službene novine Kantona Sarajevo, br. 24/17, str. 35 od 22. juna 2017.

Prikupljena sredstva – Istom Odlukom je propisano da se sredstva uplaćuju na Depozitni račun Budžeta Kantona Sarajevo. Prema informacijama iz kantonalne Vlade, prikupljena sredstva su prihodi Budžeta Kantona Sarajevo i od prije nekoliko godina ne preusmjeravaju se za neku posebnu namjenu.

Nakon položenog ispita instruktor vožnje je dužan uplatiti 40 KM za izdavanje instruktorske dozvole. Istu visinu naknade (40 KM) instruktor vožnje plaća i prilikom zamjene dozvole, ali tada mora priložiti i prijavu za prisustvovanje obaveznoj obuci, odnosno seminaru za instruktora vožnje.

Ukratko, koliku naknadu je kandidat dužan uplatiti za osposobljavanje i polaganje ispita za instruktora vožnje u Kantonu Sarajevo zavisi od kategorije motornog vozila za koju namjerava postati instruktor vožnje, npr. 890 KM za dobijanje dozvole instruktor vožnje motornog vozila „B” kategorije. Nadalje, visina naknade zavisi i od njegovog prethodnog formalnog obrazovanja, odnosno svjedočanstva i diplome koju posjeduje, kao i od toga da li već posjeduje određenu dozvolu za instruktora vožnje, jer je u određenim slučajevima oslobođen obaveze polaganja nekih ispita i plaćanja naknade, pa je navedeni iznos naknade manji.

III.b Visina naknade u Srednjobosanskom kantonu

Sticanje zvanja instruktor vožnje motornog vozila u SBK je, pored državnog Zakona o sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i relevantnog državnog Pravilnika, regulirano i kantonalnim *Pravilnikom o sticanju zvanja vozač-instruktor motornih vozila te o zamjeni i produženju dozvole vozača-instruktor motornih vozila*.⁶ Nadalje, iznos naknada za troškove osposobljavanja i ispita za kandidate utvrđen je posebnom kantonalnom *Odlukom*⁷ koju je 2018. godine donijela ministrica obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK. Navedenom Odlukom utvrđene su sljedeće naknade:

- a) za pripremnu nastavu iz oblasti Poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, Pedagogije-metodike vožnje, Saobraćajne psihologije, Upravljanje motornim vozilom i Poznavanje motornih vozila, naknada iznosi 70 KM za svaku oblast posebno;
- b) za ispit iz oblasti Poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima naknada iznosi 150 KM, a za ispite iz Pedagogije, Metodike vožnje, Saobraćajne psihologije i Poznavanja motornih vozila naknada iznosi 100 KM za svaku oblast posebno;
- c) Za ispit iz oblasti upravljanje motornim vozilom za A i B kategoriju i odgovarajuće potkategorije naknada iznosi 100 KM, a za svaku sljedeću kategoriju naknada se uvećava za 20% u odnosu na prethodnu, odnosno:
 - za A/A1 i B/B1 kategoriju/podkategoriju100 KM;
 - za C1 podkategoriju120 KM;
 - za C kategoriju144 KM,
 - za D1 podkategoriju172,80 KM,
 - za D kategoriju207,36 KM.

Kandidat za instruktora vožnje motornih vozila koji polaže ispit za podkategorije/kategorije D1E, DE, C1E, CE i BE, polaže samo odgovarajući ispit iz upravljanja motornim vozilom posebno za svaku kategoriju/podkategoriju (cijena po ispitu je 100 KM).

⁶ Pravilnik o stjecanju zvanja vozač-instruktor motornih vozila te o zamjeni i produženju dozvole vozača-instruktor motornih vozila, Službene novine Srednjobosanskog kantona, br. 5/09

⁷ Odluka o visini naknada koju plaćaju kandidati, kao i visini naknada članovima komisije za provođenje Javnog poziva za sticanje zvanja instruktor vožnje od 18. maja 2018.

Osim navedenih naknada, kandidat za instruktora vožnje motornog vozila dužan je uplatiti i određene administrativne takse, koje su utvrđene Zakonom o kantonalnim i administrativnim taksama SBK.⁸ Član 24. Zakona, tarifni broj 49. propisuje sljedeće takse:

- za rješavanje po zahtjevu za polaganje ispita za vozača instruktora..... 20 KM,
- za izdavanje uvjerenja o položenom ispitu za vozača instruktora..... 10 KM,
- za izdavanje dozvole vozača instruktora20 KM,
- za zamjenu ili produženje dozvole vozača instruktora 20 KM.

U Srednjobosanskom kantonu, kao i u drugim dijelovima Bosne i Hercegovine, ukupna cijena osposobljavanja i polaganja ispita zavisi od kategorije motornog vozila za koju kandidat namjerava postati instruktor vožnje, kao i od njegovog prethodnog obrazovanja, odnosno svjedočanstva i diplome koju posjeduje te da li već ima dozvolu za instruktora vožnje za neku kategoriju motornog vozila. Kandidat za instruktora vožnje motornog vozila „B“ kategorije, koji nije oslobođen polaganja nekog ispita, plaća osposobljavanje i polaganje ispita, uključujući administrativne takse, u ukupnom iznosu od 1.050 KM.

Administrativne takse i propisane naknade kandidati su dužni uplatiti na transakcijski račun Budžeta Srednjobosanskog kantona.

III.c Visina troškova u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

Odlukom o visini troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora motornih vozila, koju je donio ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK,⁹ propisane su sljedeće naknade za osposobljavanje i polaganje ispita za dobijanje dozvole za vozača-instruktora:

- Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima 200 KM,
- Saobraćajna psihologija 150 KM,
- Pedagogija – metodika vožnje 200 KM,
- Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme 150 KM,
- Upravljanje motornim vozilom „A“, „B“ i „BE“ kategorije i odgovarajuće potkategorije..... 150 KM,
- Upravljanje motornim vozilom „C“ i „CE“ kategorije i odgovarajuće potkategorije170 KM,
- Upravljanje motornim vozilom „D“ i „DE“ kategorije i odgovarajuće potkategorije170 KM.¹⁰

U članu III Odluke pojašnjeno je da kandidat za vozača-instruktora iz upravljanja motornim vozilom prvo uplaćuje troškove za eliminacijski ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima u iznosu od 200 KM i troškove za pripremnu nastavu iz ostalih oblasti koje je kandidat obavezan polagati u iznosu od 50 KM po oblasti pripreme nastave. Nakon položenog eliminacijskog ispita iz poznavanja propisa, kandidat koji želi nastaviti polaganje ispita je obavezan uplatiti razliku sredstava do cijena datih u članu II. Ove Odluke (*prethodno navedene cijene*).

⁸ Zakon o kantonalnim i administrativnim taksama SBK, Službene novine SBK, br. 11/03, 1/04 i 5/12

⁹ Odluka o visini troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora motornih vozila HNK od 16. februara 2010. godine

¹⁰ Član II. Odluke o visini troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora motornih vozila HNK

Nakon položenog ispita instruktor vožnje je dužan uplatiti naknadu od 50 KM za izdavanje instruktorske dozvole. Navedena naknada je utvrđena kantonalnom Odlukom o visini naknade troškova izdavanja i zamjene dozvole vozača-instruktoru koju je 2007. godine donio ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK.

Uplata troškova za verifikaciju i izmjenu i dopunu navedenih rješenja vrši se na depozitni račun Budžeta HNK.

Kandidati za instruktora vožnje dužni su uplatiti i 3 KM kantonalne takse, koja je propisana Zakonom o kantonalnim administrativnim taksama i Tarifom administrativnih taksi iz 2016. godine.¹¹

Ukupna cijena sticanja zvanja instruktor vožnje i dobijanja licence u HNK je 903 KM za motorno vozilo "B" kategorije, ukoliko kandidat nije oslobođen obaveze osposobljavanja i polaganja ispita iz određenih predmeta.

III.d Visina naknade u Republici Srpskoj

Način i uvjeti sticanja zvanja instruktora vožnje motornih vozila u entitetu Republika Srpska uređeni su državnim propisima, kao i entitetskim *Pravilnikom o sticanju zvanja vozača-instruktor motornih vozila*.¹² Visina takse za osposobljavanje (pripremu nastavu) i polaganje ispita po svakom ispitu pojedinačno koji je kandidat obavezan polagati utvrđena je entitetskim *Zakonom o administrativnim taksama*.¹³ U kontekstu sticanja zvanja instruktora vožnje, visina takse, prema tarifnom broju 71.d i 71.đ je sljedeća:

1) Taksa za osposobljavanje (priprema nastava):

1. Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima..... 50 KM,
2. Saobraćajna psihologija 50 KM,
3. Pedagogija – metodika vožnje 50 KM,
4. Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme 50 KM,

Taksa za osposobljavanje (pripremu nastavu) uključuje materijal za pripremu u elektronskoj formi.

2) Taksa za polaganje ispita za instruktora vožnje (za prvi izlazak na ispit i popravni ispit) po predmetima iznosi:

1. Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima 150 KM,
2. Saobraćajna psihologija 100 KM,
3. Pedagogija – metodika vožnje (usmeni dio ispita)..... 100 KM,
4. Pedagogija – metodika vožnje, praktični dio ispita 100 KM,
5. Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme..... 100 KM,
6. Upravljanje motornim vozilom:
 - A/A1 kategorija/potkategorija 130 KM,
 - B/B1 kategorija/potkategorija 130 KM,
 - C/C1 kategorija/potkategorija 150 KM,
 - D/D1 kategorija/potkategorija 180 KM,

¹¹ Zakon o kantonalnim administrativnim taksama i Tarifa administrativnih taksi iz decembra 2016. godine, Službene novine HNK, br. 12/16

¹² Pravilnik o sticanju zvanja vozača-instruktor motornih vozila, Službeni glasnik Republike Srpske, broj 25/07

¹³ Zakon o administrativnim taksama, Službeni glasnik Republike Srpske, broj 100/11, 103/11 i 67/13

Ispit za kategorije/potkategorije DE/D1E, CE/C1E i BE polaže se posebno za svaku kategoriju/potkategoriju. Taksa za ispit za svaku kategoriju/potkategoriju pojedinačno iznosi 100 KM.

Nadalje, administrativna taksa za izdavanje uvjerenja o položenom ispitu iznosi 10 KM (tarifni broj 36.), a 50 KM za izdavanje dozvole za instruktora vožnje (tarifni broj 71.g).

U entitetu Republika Srpska, kao i u drugim dijelovima Bosne i Hercegovine, ukupna cijena osposobljavanja i polaganja ispita zavisi od kategorije motornog vozila za koju kandidat namjerava postati instruktor vožnje i od toga da li je oslobođen polaganja nekih ispita. Za "B" kategoriju, ukoliko kandidat ispunjava sve uvjete i nije oslobođen od polaganja nekih ispita, ukupna cijena osposobljavanja i polaganja ispita te izdavanja instruktorske dozvole je 940 KM.

III.e Izdavanje odobrenja u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine

Zvanje instruktor vožnje motornog vozila u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine se stiče na osnovu *Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i Pravilnika o sticanju zvanja vozača–instruktora motornih vozila*, koji je donio ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine. Nadalje, na ovu oblast direktno se odnosi podzakonski akt Distrikta - *Odluka o visini naknade troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora*, koju je donio šef Odjeljenja za obrazovanje Brčko distrikta BiH.¹⁴

Naknade po oblastima (*jedinstvene cijene za osposobljavanje i polaganje ispita*) su sljedeće:

- Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima200 KM;
 - Saobraćajna psihologija.....150 KM;
 - Pedagogija – metodika vožnje.....200 KM;
 - Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme150 KM;
 - Upravljanje motornim vozilom:
 - za A, B i BE kategorije i odgovarajuće potkategorije150 KM;
- Za svaku sljedeću kategoriju cijena se uvećava za 20% u odnosu na prethodnu.

Cijene za ostale kategorije vidljive su u Javnom pozivu za sticanje zvanja instruktora vožnje iz upravljanja motornim vozilima u Brčko distriktu BiH od 21. februara 2019. godine:

- za C i CE kategorije i odgovarajuće potkategorije..... 170 KM;
- za D i DE kategorije i odgovarajuće potkategorije200 KM.

Prilikom prijave na Javni poziv kandidat je, pored ostalog, dužan priložiti dokaz o uplati naknade troškova za eliminatorni ispit iz Poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima u iznosu od 200 KM i dokaz o uplati naknade troškova za pripremnu nastavu iz ostalih oblasti koje je kandidat obavezan polagati, u iznosu od 50 KM po oblasti pripreme nastave. Nakon položenog eliminatornog ispita kandidat koji želi nastaviti polaganje ispita dužan je uplatiti razliku sredstava za preostale ispite.

Troškovi izdavanja, produženja i zamjene instruktorske dozvole iznose 40 KM.

Osim navedenih troškova, kandidat za instruktora vožnje dužan je platiti i određene administrativne takse, koje su utvrđene *Zakonom o administrativnim taksama Brčko distrikta*

¹⁴ Odluka o visini naknade troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača instruktora Brčko distrikta BiH od 2. februara 2009. i 22. februara 2009. godine

*Bosne i Hercegovine.*¹⁵ Taksa za podnesak iznosi 5 KM. Isto toliko (5 KM) iznosi i taksa za izdavanje rješenja na osnovu kojeg se izdaje instruktorska dozvola.

I u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, kao i u drugim dijelovima Bosne i Hercegovine, ukupna cijena osposobljavanja i polaganja ispita zavisi od kategorije motornog vozila za koju kandidat namjerava postati instruktor vožnje i od toga da li je oslobođen polaganja nekih ispita. Za motorno vozilo „B” kategorije, ukoliko kandidat nije oslobođen obaveze polaganja nekog ispita, ukupna cijena sticanja zvanja instruktor vožnje i dobijanja licence je 900 KM.

IV. Dozvola (licenca) za instruktora vožnje u Hrvatskoj

Sticanje i obnavljanje dozvole za rad instruktora vožnje u Hrvatskoj je regulirano [Zakonom o sigurnosti prometa na cestama](#), a bliže uređeno sljedećim podzakonskim aktima:

- [Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače](#) i
- [Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti stručnih voditelja autoškola, predavača, instruktora vožnje, ovlaštenih ispitivača i ovlaštenih nadzornika.](#)

Ukratko, dozvolu instruktoru vožnje, koja ima rok važenja deset godina, izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova i o izdatim dozvolama vodi se registar. Na internetu su dostupne informacije o proceduri izdavanja i obnavljanja dozvola, potrebnim dokumentima i troškovima koje moraju podmiriti kandidati za instruktora vožnje. Prije prezentiranja tih informacija važno je navesti kako se u Hrvatskoj stiče zvanje instruktor voženje.

Sticanje zvanja instruktor vožnje u Hrvatskoj

Instruktor vožnje u Hrvatskoj može postati osoba koja je završila najmanje srednju školu saobraćajnog/prometnog smjera (vozač motornog vozila ili tehničar cestovnog smjera) ili preddiplomski ili dodiplomski studij cestovnog prometa. Pored navedenog, potrebno joj je i usavršavanje za instruktora vožnje, kao i posjedovanje vozačke dozvole za vozilo „B” kategorije najmanje tri godine te da je navršila 24 godine starosti. Ukoliko je osoba završila neku drugu srednju školu, odnosno posjeduje diplomu neke druge više ili visoke obrazovne institucije, potrebno je da se prvo prekvalificira u srednju stručnu spremu saobraćajnog smjera i nakon toga da se usavrši za instruktora vožnje. Usavršavanje se, prema podacima [Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih](#), provodi u srednjim saobraćajnim školama i drugim obrazovnim ustanovama, npr. centrima za obrazovanje odraslih, učilištima itd.

¹⁵ Član 19. Zakona o administrativnim taksama Brčko distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 21/05, 19/07, 2/08, 17/09 i 8/13

IV.a Odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama o instrukturu vožnje

Zakon o sigurnosti prometa na cestama se, pored ostalog, odnosi na instruktora vožnje i u nastavku navodimo te odredbe. Instruktor vožnje u autoškoli može biti osoba sa zanimanjem instruktora vožnje koja ima najmanje tri godine vozačku dozvolu za vozila B kategorije, koja je zdravstveno sposobna za vozača i kojoj je izdata dozvola instruktora vožnje određene kategorije te koja je navršila 24 godine starosti. Za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u upravljanju vozilom instruktor vožnje dužan je imati kod sebe svoju vozačku dozvolu, dozvolu instruktora vožnje za one kategorije za koje obavlja osposobljavanje, nalog za osposobljavanje i dužan ih je pokazati na zahtjev policijskog službenika i ovlaštenog nadzornika. Dozvolu (...) instruktoru vožnje izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove (...). *Instruktorima vožnje, pored ostalih, neće se izdati odnosno ukinut će se dozvole za obavljanje propisanih poslova, ako su pravomoćno osuđeni za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po službenoj dužnosti odnosno ako su pravomoćno osuđene za prekršaje iz ovog Zakona za koje je propisana kazna zatvora. (Član 203. st. 4, 6, 7. i 8. Zakona o sigurnosti prometa na cestama)*

Novčane kazne

- Novčanom kaznom od 5.000 kuna (*1.314 KM*) do 15.000 kuna (*3.945 KM*) kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako dopusti da kandidata za vozače osposobljava osoba koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
- Za prekršaj iz ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 1.500 kuna (*394 KM*) do 5.000 kuna (*1.314 KM*) i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 kuna (*263 KM*) kaznit će se za prekršaj osoba koja osposobljava kandidata za vozača, a ne ispunjava za to propisane uvjete, kao i instruktor vožnje koji za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača kod sebe nema ili nema propisno popunjen nalog za osposobljavanje ili ga ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe.
- Novčanom kaznom u iznosu od 500 kuna (*131 KM*) kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje ako nema kod sebe dozvolu instruktora vožnje i vozačku dozvolu ili ih ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe. (*Članak 9, 10, 11. i 12. Zakona o sigurnosti prometa na cestama*)

IV.b Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače

Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače Hrvatske donio je ministar unutaršnjih poslova, uz saglasnost s ministrom nadležnim za poslove saobraćaja. Dio Pravilnika o osposobljavanju kandidata za vozače odnosi se i na instruktore vožnje. Prema članu 8. Pravilnika, instruktor vožnje obavlja poslove provođenja nastave iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom i njegove obaveze su sjedeće:

- nastavu izvoditi stručno i u skladu s metodičko-didaktičkim načelima izvođenja nastave te važećim propisima,
- provjeriti prije početka nastave ima li kandidat kod sebe knjižicu kandidata za vozača, liječničko uvjerenje i propisana pomagala (naočale i sl.),

- za vrijeme nastave imati kod sebe valjanu vozačku dozvolu i valjanu dozvolu instruktora vožnje,
- ažurno voditi podatke u nalogima za osposobljavanje,
- potpisom u knjižici kandidata za vozača ovjeravati prisustvo kandidata na nastavi,
- analizirati sa stručnim voditeljem autoškole rezultate ispita iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom te predlagati i provoditi mjere u cilju njihovog poboljšanja,
- zajedno sa stručnim voditeljem autoškole predlagati kandidatu za vozača potreban broj nastavnih sati za uspješno savladavanje propisanih sadržaja,
- voditi računa o tehničkoj ispravnosti, čistoći i urednosti vozila za osposobljavanje,
- imati kod sebe u vozilu blok naloga s ovjerenim obrascima od strane stručnog voditelja autoškole za tekuću sedmicu, maksimalno do sedam radnih dana te uredno i propisno ih popunjavati. (*Član 8. Pravilnika*)

Dozvola instruktora vožnje za AM, A1, A2, A, B i BE kategorije vozila izdaje se s rokom važenja od 10 godina, a za C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE kategorije s rokom važenja od 5 godina. Uz zahtjev za izdavanje dozvole instruktora prilaže se uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje vozilom instruktora vožnje određene kategorije vozila, koje ne smije biti starije od 6 mjeseci. Dozvola je ružičaste boje, izrađuje se od papira s integriranim vodenim znakom koji se sastoji od teksta: »HR«, a njezine dimenzije i sadržaj propisani su na obrascu koji je štampan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio (...). U slučaju gubitka ili oštećenja dozvole Ministarstvo *unutarnjih poslova* će na zahtjev osobe izdati novu dozvolu s rokom važenja od 10 godina, odnosno na rok od 5 godina, računajući od datuma izdavanja obrasca izgubljene ili oštećene dozvole. Zahtjev za izdavanje dozvola podnosi se Ministarstvu putem ovlaštene stručne organizacije iz člana 206. Zakona. Stručna organizacija dužna je u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva isti dostaviti Ministarstvu radi izdavanja dozvole. O izdatim i oduzetim dozvolama Ministarstvo vodi evidenciju u elektronskom obliku. (*Član 9. st. 3, 4, 5, 6, 7. i 8. Pravilnika*)

(...) Instruktor vožnje dužan je prijaviti nestanak dozvole (licencije) Ministarstvu unutarnjih poslova. (*Član 10. Pravilnika*)

IV.c Procedura za dobivanje dozvole za instruktora vožnje u Hrvatskoj

Na internetskoj stranici [Hrvatskog autokluba](#) (HAK) dostupne su informacije o proceduri dobijanja dozvole za instruktora vožnje. Za dobivanje dozvole potrebno je:

- ❖ podnijeti zahtjev na propisanom obrascu,
- ❖ zahtjev se podnosi HAK-u, odnosno MUP-u,
- ❖ uz zahtjev se prilaže potrebna dokumentacija,
- ❖ nakon što je zahtjev kompletiran, dostavlja se MUP-u,
- ❖ MUP izrađuje dozvolu i dostavlja je HAK-u,
- ❖ osoba koja je lično podnijela zahtjev uz potpis preuzima dozvolu u HAK-u.

IV.d Uvjeti za izdavanje dozvole za instruktora vožnje u Hrvatskoj

Prema informacijama Hrvatskog autokluba [dokumenti koje je neophodno priložiti](#) uz zahtjev za izdavanje dozvole za instruktora vožnje su sljedeći:

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za vozača određene kategorije, ne starije od šest mjeseci;

- ovjerena fotokopija dokumenta o stečenom zanimanju instruktora vožnje (svjedočanstvo ili uvjerenje o usavršavanju) - samo u slučaju prvog izdavanja dozvole ili upisa nove kategorije;
- dozvola instruktora vožnje određene kategorije, u slučaju da je posjeduje i zamjenjuje (za vrijeme rada dok se ne izda nova dozvola, instruktor je dužan uz sebe imati fotokopiju stare dozvole);
- dokaz o provjeri stručne osposobljenosti (fotokopija knjižice o provjeri stručne osposobljenosti);
- fotografija podnositelja zahtjeva veličine 30 mm x 35 mm, koja mora vjerno prikazivati podnositelja zahtjeva, te ne smije biti dotjerivana (retuširana), niti izrađena opremom za samofotografiranje već mora biti izrađena na tankom foto-papiru i u boji,
- *plaćene propisane takse;*
- fotokopija lične karte;
- fotokopija važeće vozačke dozvole za vozila „B” kategorije, koju podnositelj zahtjeva mora posjedovati najmanje 3 godine;
- fotokopija potvrde o osobnom identifikacijskom broju (OIB).

IV.e Naknade i takse za dobijanje dozvole za instruktora vožnje

Za dobijanje dozvole za instruktora vožnje u Hrvatskoj potrebno je uplatiti administrativnu taksu (upravnu pristojbu) i naknadu za obrazac licence. Taksa iznosi ukupno 370 kuna (97 KM), i to:

- opća taksa u iznosu od 20 kuna (5,20 KM) - državni biljeg i lijepi se na obrazac zahtjeva,
- posebna taksa od 350 kuna (92 KM) - uplaćuje se na žiro račun Državnog proračuna.

Administrativna taksa propisana je Zakonom o upravnim pristojbama,¹⁶ koji je usvojio Hrvatski sabor, i [Uredbom o tarifi upravnih pristojbi](#),¹⁷ koju je donijela Vlada Hrvatske.

Prije izdavanja same dozvole (licence) instruktor vožnje je dužan uplatiti i naknadu od 20 kuna (5,20 KM), koliko iznosi utvrđena cijena obrasca. Cijenu je utvrdio MUP Hrvatske [Rješenjem o utvrđivanju cijena dozvola i dopuštenja \(licencija\)](#). Navedeni iznos također se uplaćuje na žiro račun Državnog proračuna.

IV.f Pravilnik usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti instruktora vožnje

Najznačajnija odredba Pravilnika o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti instruktora vožnje je da su instruktori vožnje, pored ostalih djelatnika autoškole, dužni sakupiti 110 bodova na različitim oblicima stručnog usavršavanja u periodu od četiri godine od dana kada su pristupili i položili posljednju provjeru stručne osposobljenosti. Ukoliko ne skupe dovoljan broj bodova, instruktori vožnje podliježu obavezi provjere stručne osposobljenosti ukoliko žele da obnove dozvolu (licencu).

¹⁶ Zakon o upravnim pristojbama, Narodne novine, br. 115/2016

¹⁷ Uredba o tarifi upravnih pristojbi, Narodne novine, br. 8/2017., Tarifni broj 1. i Tarifni broj 13. tačka 7.

Pravilnik je donio ministar unutrašnjih poslova i u nastavku su navedene njegove odredbe.

Ovim Pravilnikom propisuje se program, oblici i način stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti stručnih voditelja autoškola, predavača u autoškoli, instruktora vožnje (u daljnjem tekstu: djelatnici autoškola) te ovlaštenih ispitivača nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom (u daljnjem tekstu: ispitivači) i ovlaštenih nadzornika nad radom autoškola (u daljnjem tekstu: nadzornici) (*Član 1. st. 1. Pravilnika*)

Oblici stručnog usavršavanja su:

1. individualni,
2. stručni aktivni,
3. stručna savjetovanja i seminari koje provodi ovlaštena stručna organizacija,
4. znanstveno-stručni seminari organizirani u zemlji i inozemstvu te održano predavanje na tim seminarima,
5. ostali oblici stručnog usavršavanja.

Ostali oblici stručnog usavršavanja djelatnika autoškola su:

- pripremljeno i uspješno održano predavanje na seminaru iz stava 1. tačke 3. ovog člana,
- prisustvovanje nastavi iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila kod drugog predavača u istoj ili drugoj autoškoli i
- prisustvovanje nastavi iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom kod drugog instruktora vožnje u istoj ili drugoj autoškoli. ... (*Član 2. Pravilnika*)

Individualno usavršavanje provodi se praćenjem propisa i aktualne stručne i znanstvene literature. Stručne aktivne u autoškoli organizira i provodi stručni voditelj autoškole prema potrebi, a najmanje jednom dvomjesečno, o čemu autoškola vodi evidenciju. Sudjelovanje u radu stručnih aktivna autoškole evidentira stručni voditelj u knjižicu stručne osposobljenosti. ...

Stručna savjetovanja i seminare ovlaštena stručna organizacija organizira i provodi najmanje dva puta u jednoj kalendarskoj godini. Sudjelovanje na stručnim savjetovanjima i seminarima kao i uspješno održano predavanje na stručnom savjetovanju ili seminaru evidentira ovlaštena stručna organizacija i upisuje u knjižicu stručne osposobljenosti na kraju ciklusa stručnog usavršavanja. Kondicijsko upravljanje vozilom određene kategorije organizira ovlaštena stručna organizacija. ... (*Član 3. Pravilnika*)

Ukoliko je osoba iz člana 1. ovog Pravilnika (*što obuhvata i instruktora vožnje*) sudjelovala ili je održala predavanje na znanstveno-stručnom seminaru u zemlji ili inozemstvu, dužna je pribaviti odgovarajući pisani dokaz o tome. Ovlaštena osoba autoškole evidentirat će predavaču ili instrukturu vožnje u knjižicu stručne osposobljenosti prisustvovanje na nastavi iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom. ... (*Član 4. Pravilnika*)

Ovlaštena stručna organizacija svakoj osobi iz člana 1. ovog Pravilnika izdaje knjižicu stručne osposobljenosti. Izgled i sadržaj knjižice stručne osposobljenosti štampa ovlaštena stručna organizacija. Osobe iz člana 1. ovog Pravilnika dužne su čuvati knjižicu stručne osposobljenosti, imati je tokom obavljanja poslova i predočiti je ovlaštenoj osobi na njezin zahtjev. (*Član 5. Pravilnika*)

Član 6. Pravilnika propisuje sljedeće: U skladu s odredbom člana 212. stava 2. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, djelatnici autoškole i nadzornici, pisane dokaze o sudjelovanju na različitim oblicima stručnog usavršavanja sakupljaju tijekom razdoblja od četiri godine od dana kada su pristupili i položili posljednju provjeru stručne osposobljenosti, a ispitivači tijekom razdoblja od dvije godine.

Osobe iz člana 1. ovog Pravilnika, na temelju odredbe člana 2. ovog Pravilnika, dobrovoljno odabiru odgovarajuće oblike stručnog usavršavanja prema Programu stručnog usavršavanja. Pisani dokazi iz stava 1. ovog člana donose sljedeći broj bodova:

Broj	Oblici stručnog usavršavanja/pisani dokaz o sudjelovanju	Broj bodova	Realizacija
1.	Sudjelovanje na savjetovanju ili seminaru organiziranom za stručno usavršavanje u struci	4	do dva puta godišnje
2.	Pripremljeno i održano predavanje na savjetovanju ili seminaru stručnog usavršavanja	50	prema dogovoru
3.	Prisustvovanje znanstveno-stručnom seminaru u RH	4	prema mogućnostima
4.	Prisustvovanje znanstveno-stručnom seminaru u inozemstvu	6	prema mogućnostima
5.	Pripremljeno i održano predavanje na znanstveno-stručnom savjetovanju ili seminaru	50	prema mogućnostima
6.	Prisustvovanje jednom satu nastave drugog predavača ili instruktora vožnje	2	do tri puta godišnje
7.	Sudjelovanje u radu stručnog aktiva	2	do šest puta godišnje
8.	Kondicijska vožnja za pojedinu kategoriju vozila (tri sata godišnje)	5	jednom godišnje
9.	Prisustvovanje vozačkim ispitima koje provodi drugi ispitivač	4	jednom godišnje
10.	Prisustvovanje obavljanju stručnog nadzora kojeg provodi drugi nadzornik	4	jednom godišnje
11.	Sudjelovanje na pripremnom seminaru za provjeru stručne osposobljenosti	10	jednom godišnje

Provjeri stručne osposobljenosti podliježu sve osobe iz člana 1. ovog Pravilnika koje na različitim oblicima stručnog usavršavanja nisu sakupile minimalno 110 bodova. Osoba iz člana 1. ovog Pravilnika koja je na različitim oblicima stručnog usavršavanja sakupila najmanje 110 bodova ne podliježe provjeri stručne osposobljenosti i mora Povjerenstvu iz člana 8. ovog Pravilnika dostaviti pisane dokaze i knjižicu stručne osposobljenosti radi evidentiranja ocjene provjere stručne osposobljenosti, najkasnije 30 dana prije protoka roka za provjeru stručne osposobljenosti. (Član 7. Pravilnika)

Provjeru stručne osposobljenosti provodi Povjerenstvo koje čine predsjednik i najmanje dva člana. Predsjednik i članovi Povjerenstva imaju zamjenike. Članove Povjerenstva i njihove zamjenike te tajnika imenuje odgovorna osoba ovlaštene stručne organizacije na rok od dvije godine. Za člana Povjerenstva može biti imenovana osoba koja ima najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prometnog, odgojno-obrazovnog ili pravnog smjera te je stekla odgovarajući naziv u skladu s posebnim propisom i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima obrazovanja ili osposobljavanja u cestovnom prometu ili na poslovima stručnog nadzora ili na poslovima organiziranja i provedbe vozačkih ispita. (Član 8. Pravilnika)

Vrijeme i mjesto održavanja stručnih savjetovanja, seminara i provjere stručne osposobljenosti određuje ovlaštena stručna organizacija godišnjim planom stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti, koji se objavljuje na web-stranicama ovlaštene stručne organizacije. O terminu i mjestu polaganja provjere stručne osposobljenosti Povjerenstvo obavještava prijavitelja pisanim

putem, poštom ili faksom ili elektronskom poštom najkasnije u roku od 30 dana prije zakazanog dana održavanja provjere stručne osposobljenosti. (Član 9. Pravilnika)

Član 10. Pravilnika: Osobe iz člana 1. ovog Pravilnika koje nisu sakupile propisani broj bodova tokom stručnog usavršavanja u razdoblju od četiri, odnosno od dvije godine, od dana posljednje provjere stručne osposobljenosti, mogu pristupiti provjeri stručne osposobljenosti tako da preostale bodove sakupe pristupajući nekima od sljedećih oblika provjere po svom izboru i to:

	Oblici provjere stručne osposobljenosti	Broj bodova
1.	Uspješno održan ogledni nastavni sat iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila ili nastavnog predmeta Upravljanje vozilom (djelatnici autoškola)	50
2.	Ogledna provedba vozačkog ispita iz Upravljanja vozilom (ispitivači)	50
3.	Ogledna provedba stručnog nadzora	50
4.	Provjera mogućnosti izvršnog upravljanja vozilom određene kategorije (ispitivači)	30
5.	Položen test znanja (djelatnici autoškola, ispitivači, nadzornici)	110

Na provjeru stručne osposobljenosti osobe iz člana 10. ovog Pravilnika *odnosno osobe koje nisu sakupile propisani broj bodova* moraju se osobno prijaviti Povjerenstvu najkasnije 6 mjeseci prije proteka propisanog roka od dana posljednje provjere stručne osposobljenosti. Osobe koje ponavljaju ispit provjere stručne osposobljenosti mogu prijaviti ponovni ispit najranije 15 dana od provedenog ispita. Prijava se podnosi na posebnom obrascu, čiji izgled i sadržaj utvrđuje ovlaštena stručna organizacija, koja može prije provjere stručne osposobljenosti organizirati pripremne seminare. Prisustvovanje pripremnim seminarima nije obavezno. (Član 11. Pravilnika)

Osobe koje su na različitim oblicima stručnog usavršavanja sakupile potrebnih 110 bodova, Povjerenstvo će ocijeniti ocjenom »položio«, a osobe *koje nisu sakupile potrebnih 110 bodova*, Povjerenstvo će, *nakon što pristupe provjeri stručne osposobljenosti* ocijeniti ocjenom »položio« ili »nije položio«. Ocjene se upisuju u knjižicu stručne osposobljenosti. (Član 12. Pravilnika)

Članak 12.

Osobe iz članka 7. stavka 2. ovoga Pravilnika koje su na različitim oblicima stručnog usavršavanja sakupile potrebnih 110 bodova, Povjerenstvo će ocijeniti ocjenom »položio«, a ocjena se upisuje u knjižicu stručne osposobljenosti.

Osobe iz članka 10. ovoga Pravilnika Povjerenstvo će ocijeniti ocjenom »položio« ili »nije položio«, a ocjena se upisuje u knjižicu stručne osposobljenosti.

Troškove stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti za djelatnike autoškole podmiruje autoškola u kojoj su zaposleni. Ovlaštena stručna organizacija podmiruje vlastite troškove organizacije i provedbe stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti. Osoba iz člana 1. ovog Pravilnika koja ne položi iz prvog pokušaja provjeru stručne osposobljenosti samostalno snosi troškove provjere u skladu s visinom naknade koju utvrdi ovlaštena stručna organizacija svojim općim aktom. (Član 15. Pravilnika)

Ukratko, ostali članovi Pravilnika definiraju sljedeće: član 13. - pravo na prigovor na ocjenu Povjerenstva i rok za donošenje odluke predsjednika Povjerenstva, član 14. - pravo na žalbu na odluku predsjednika Povjerenstva i rok za podnošenje, član 16. propisuje vođenje evidencije o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti, član 17. precizira šta čini dokumentaciju o provjeri stručne osposobljenosti.

IV.g Uvjeti za produženje dozvole instruktora vožnje u Hrvatskoj

Dozvola (licenca) izdata instruktoru vožnje ima rok važenja od deset i pet godina (u zavisnosti od kategorije vozila). Ako je sakupio dovoljan broj bodova na različitim oblicima stručnog usavršavanja u određenom vremenskom periodu ili je položio provjeru stručne osposobljenosti, instruktor vožnje može obnoviti dozvolu (licencu). Za to je potrebno da priloži popunjen obrazac zahtjeva i određene dokumente:

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za vozača određene kategorije, ne starije od šest mjeseci;
- originalnu dozvolu instruktora vožnje određene kategorije (za vrijeme rada dok se ne izda nova dozvola, instruktor je dužan uz sebe imati fotokopiju stare dozvole);
- dokaz o provjeri stručne osposobljenosti (fotokopiju knjižice o provjeri stručne osposobljenosti);
- fotografiju podnositelja zahtjeva veličine 30 mm x 35 mm, koja mora vjerno prikazivati podnositelja zahtjeva, te ne smije biti dotjerivana (retuširana), niti izrađena opremom za samofotografiranje već mora biti izrađena na tankom foto-papiru i u boji;
- fotokopiju lične karte;
- fotokopiju važeće vozačke dozvole;
- fotokopiju potvrde o osobnom identifikacijskom broju (OIB),
- *dokaz o plaćenim propisanim taksama.*

IV.h Naknade i takse za produženje dozvole za instruktora vožnje

Za produženje dozvole (licence) za instruktora vožnje potrebno je uplatiti istu administrativnu taksu i naknadu za obrazac licence kao i prilikom dobijanja prve dozvole (licence). Preciznije, administrativna taksa iznosi ukupno 370 kuna (97 KM), a naknada za obrazac licence je 20 kuna (5,20 KM).

V. Dozvole (licence) za instruktora vožnje u Srbiji

Sticanje i obnavljanje dozvole (licence) za instruktora vožnje u Srbiji propisano je [Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima](#),¹⁸ a detaljnije uređeno podzakonskim aktima – jedan je donijelo ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja, a drugi Upravni odbor Agencije za bezbjednost saobraćaja na putevima.

V.a Odredbe Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima o instruktorima vožnje

Kako određuje Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima Srbije, „instruktor vožnje je lice koje je ovlašćeno da obavlja praktičnu obuku kandidata za vozače“, dok je „dozvola (licenca) za instruktora ili predavača ili ispitivača javna isprava (rješenje) koja licima daje pravo da vrše praktičnu obuku ili obavljaju teorijsku obuku ili poslove ispitivača na određeno vrijeme“. (*Član 7. st. 84. i 97. Zakona*)

¹⁸ Izvor: internetska stranica Pravno informacionog sistema Republike Srbije <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2009/41/1/reg> (datum pristupa 8. april 2019.)

Prema navedenom Zakonu, instruktor vožnje se obrazuje u sistemu srednjeg obrazovanja. Ispit za instruktora vožnje može polagati vozač koji je navršio 21 godinu života i ima najmanje tri godine vozačku dozvolu za vozače vozila one kategorije za koju polaže ispit za instruktora vožnje. Bliže propise o programu, uslovima i načinu obrazovanja i polaganja ispita za instruktora vožnje donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja. (*Član 223. Zakona*)

Sticanje zvanja instruktor vožnje u Srbiji

U Srbiji je zanimanje instruktor vožnje svrstano u V stepen obrazovanja i stiče se u sistemu srednjeg obrazovanja. Osobe koje su završile srednju saobraćajnu školu, odnosno III stepen (vozač motornih vozila) ili IV stepen (tehničar drumskog saobraćaja), ili su saobraćajni inženjeri odnosno završili su višu saobraćajnu školu drumskog smjera, mogu obaviti dokvalifikaciju za instruktora vožnje.

Osoba koja ima svjedočanstvo ili diplomu neke druge oblasti najprije se mora prekvalificirati u jedno od navedenih zanimanja saobraćajne struke, a nakon toga može završiti V stepen za zanimanje instruktor vožnje. Ukupni troškovi sticanja diplome instruktora vožnje su različiti i zavise od srednjoškolske ustanove u kojoj se stiče, zatim svjedočanstva/diplome koju kandidat već posjeduje, da li je potrebna prekvalifikacija (polaganje stručnih nastavnih predmeta) ili samo dokvalifikacija. Osim navedenog, troškovi obuhvataju upisninu i završni, maturalni ispit itd.

Praktičnu obuku može da obavlja instruktor vožnje koji ispunjava propisane uslove i ima dozvolu (licencu) za instruktora vožnje. Instruktor vožnje mora ispunjavati sljedeće uslove:

- 1) da ima položen ispit za vozača instruktora ili stečenu (javnu školsku ispravu) školsku diplomu za instruktora vožnje odgovarajuće kategorije,
- 2) da je zdravstveno sposoban,
- 2a) da je od prestanka važenja posljednje mjere zabrane upravljanja vozilom, koja mu je izrečena, proteklo više od dvije godine,
- 3) da u posljednje četiri godine nije pravosnažno osuđivan za krivična djela: teška djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja, iz grupe protiv života i tijela, protiv službene dužnosti, kao i da se protiv njega ne vodi istraga za ova krivična djela, odnosno nije podignuta optužnica za ova krivična djela.

Dozvolu (licencu) za instruktora vožnje izdaje, obnavlja i oduzima Agencija za bezbjednost saobraćaja. Dozvola (licenca) ima rok važenja pet godina, a obnovit će se instruktoru vožnje ako je:

- 1) prisustvovao obaveznim seminarima unaprjeđenja znanja i
- 2) zdravstveno sposoban.

Dozvola za instruktora vožnje određene kategorije važi samo u vrijeme kada i njegova vozačka dozvola za tu kategoriju vozila. Ukoliko je instruktoru vožnje, do datuma podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za instruktora vožnje, oduzimana dozvola (licenca) više od dva puta za posljednjih 10 godina, dozvola se neće izdati. Dozvola (licenca) za instruktora vožnje izdaje se na zaštićenom obrascu i sadrži podatke: prezime, ime, datum i mjesto rođenja, datum izdavanja licence, rok važenja licence, izdavalac licence, broj/serijski broj licence, svojeručni potpis, prebivalište, fotografija, kategorije vozila za koje je dozvola (licenca) izdata, datum prvog izdavanja dozvole (licence) za svaku kategoriju, datum do kojeg važi dozvola (licenca) za svaku kategoriju, napomena. Navedene poslove Agencija obavlja kao povjerene. (*Član 224. Zakona*)

Agencija organizuje seminare unaprjeđenja znanja, obavlja provjeru znanja, propisuje i vodi registar izdatih dozvola (licenci) za instruktora vožnje. Program obaveznih seminara unaprjeđenja znanja, način polaganja provjere znanja, rokove za održavanje seminara i izgled i sadržaj obrasca dozvole (licence) bliže će propisati ministar nadležan za poslove saobraćaja na prijedlog Agencije. Poslove iz st. 1. i 2. ovog člana Agencija obavlja kao povjerene. (*Član 225. Zakona*)

Instruktor vožnje može praktičnu obuku obavljati samo s kandidatima za vozače koji se osposobljavaju kod pravnog lica iz člana 207. stav 1. ovog zakona (*privredno društvo ili srednja stručna škola koja se bavi obrazovanjem učenika za obrazovni profil vozač motornih vozila, kada ispuni propisane uslove i kada za to dobije dozvolu*) u kojem je on u radnom odnosu, u skladu s odredbama člana 209. ovog zakona. Za vrijeme izvođenja praktične obuke instruktor vožnje mora kod sebe imati vozačku dozvolu (licencu) za instruktora vožnje, kao i knjigu praktične obuke instruktora vožnje i knjižicu obuke kandidata za vozača, i dužan ih je dati na uvid ovlašćenom službenom licu Ministarstva unutrašnjih poslova. (*Član 226. Zakona*)

Instruktor vožnje može imati najviše osam časova praktične obuke kandidata za vozače u toku radnog dana, a između dva radna dana mora imati prekid u obavljanju svoje djelatnosti u trajanju od najmanje 11 sati. Nadalje, između časova praktične obuke mora imati odmor u trajanju od najmanje 10 minuta, osim kada sa istim kandidatom za vozača izvodi dva spojena časa, nakon čega mora imati odmor u trajanju od najmanje 20 minuta. U toku sedmice instruktor vožnje mora imati najmanje jedan slobodan dan. (*Član 227. Zakona*)

Za vrijeme obavljanja praktične obuke u vozilu kojim se provodi praktična obuka, osim instruktora vožnje i kandidata za vozača, mogu se nalaziti i:

- 1) ovlašćena lica organa nadležnog za vršenje nadzora,
- 2) odgovorno lice, odnosno lica koja je ono ovlastilo, kada vrše kontrolu provođenja praktične obuke,
- 3) drugi instruktor vožnje iz pravnog lica, koji tom prilikom ne provodi praktičnu obuku,
- 4) najviše dva kandidata za vozača koji se osposobljavaju u tom pravnom licu za upravljanje vozilom te kategorije.

Za vrijeme praktične obuke kandidat za vozača kod sebe mora imati i staviti na uvid dokaz o zdravstvenoj sposobnosti za vozača, potvrdu o položenom teorijskom ispitu, ličnu kartu, odnosno drugi dokument s fotografijom ukoliko zbog starosti ne ispunjava uslov za izdavanje lične karte. Čas praktične obuke ne može početi dok se instruktor vožnje ne uvjeri da su ispunjeni uslovi iz prethodna dva stava ovog člana. Izuzetno od stava 1. ovog člana, za vrijeme obavljanja praktične obuke kandidata za vozače motornih vozila kategorija A, A1, A2, AM, F, M i B1, u vozilu kojim se provodi praktična obuka nalazi se samo kandidat, a nadzor nad provođenjem obuke instruktor vožnje vrši neposrednim praćenjem kandidata koji se obučava iz drugog vozila, koje se pri tom ne koristi za obučavanje drugog kandidata, uz korišćenje odgovarajuće komunikacione opreme koja omogućava održavanje veze bez angažovanja ruku. (*Član 228. Zakona*)

V.b Potrebni dokumenti za dobijanje dozvole (licence)

Agencija za bezbjednost saobraćaja Srbije od 2013. godine izdaje dozvole (licence) za instruktora vožnje. Dokumenti koje je potrebno priložiti uz zahtjev za izdavanje licence, prema informacijama s internetske stranice [Agencije](#), su sljedeći:

- dokaz o položenom ispitu za vozača instruktora ili dokaz o stečenoj (javnoj školskoj ispravi) školskoj diplomi za instruktora vožnje odgovarajuće kategorije: instruktorska dozvola izdata od nadležnog organa u Republici Srbiji (ukoliko je izdata), uvjerenje o položenom ispitu za vozača instruktora za svaku kategoriju za koju se podnosi zahtjev, ili ovjerena fotokopija školske diplome za instruktora vožnje za kategorije za koje se podnosi zahtjev (neophodno je da se iz ovih dokumenata može vidjeti datum sticanja kategorija upisanih u instruktorsku dozvolu). Svi oni koji prvi put podnose zahtjev za izdavanje dozvole (licence) za instruktora vožnje potrebno je da dostave original uvjerenje o stečenoj kategoriji;
- fotokopija ljekarskog uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti;
- dokaz da u posljednje četiri godine lice nije pravosnažno osuđivano za krivična djela: teška djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja, iz grupe protiv života i tijela, protiv službene dužnosti, kao i da se protiv njega ne vodi istraga za ova krivična djela, odnosno nije podignuta optužnica za ova krivična djela;
- dokaz da lice nije pravosnažno osuđivano za krivična djela - potvrda se uzima u MUP-u;
- dokaz da se protiv lica ne vodi istraga – potvrda se uzima iz Suda;
- dokaz da je od prestanka važenja posljednje mjere zabrane upravljanja vozilom, koja mu je izrečena, proteklo više od dvije godine - potvrda se uzima u MUP-u;
- fotokopija lične karte ili, ukoliko je lična karta s čipom, iščitana lična karta;
- fotokopija vozačke dozvole;
- dvije identične fotografije u boji, dimenzija 25x30mm, koje nisu starije od šest mjeseci;
- dokaz o uplati troškova za izdavanje dozvole (licence) za instruktora vožnje, po važećoj tarifi.

V.c Cijena dobijanja dozvole (licence) za instruktora vožnje

Za izdavanje dozvole (licence) za instruktora vožnje [potrebno je uplatiti](#) 5.000 dinara (83 KM), na račun Agencije za bezbjednost saobraćaja, kako je propisano [Uredbom o cijenama usluga koje vrši Agencija za bezbjednost saobraćaja](#).¹⁹ Uredbu je donijela Vlada Srbije.

V.d Obnavljanje dozvole (licence) za instruktora vožnje

Dva podzakonska akta iz 2012. godine detaljnije uređuju pitanje obnavljanja dozvole (licence) za instruktora vožnje u Srbiji, i to:

- [Pravilnik o organizaciji seminara unapređenja znanja, sprovođenju ispita provjere znanja i vođenju registra izdatih dozvola \(licenci\) za instruktora vožnje](#), i
- [Pravilnik o programu i rokovima za održavanje seminara, načinu polaganja ispita provjere znanja i izgledu i sadržaju obrasca dozvole \(licence\) za instruktora vožnje](#).

Agencija za bezbjednost saobraćaja je objavila Priručnik o unaprjeđenju znanja i u njemu je navedeno sljedeće: „Pravilnikom koji je donelo ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja se bliže propisuju program i rokovi održavanja seminara unapređenja znanja, program i način polaganja ispita provjere znanja, kao i izgled i sadržaj licence za instruktora vožnje - Pravilnik o programu i rokovima za održavanje seminara, načinu polaganja ispita provjere znanja i

¹⁹ Uredba o cijenama usluga koje vrši Agencija za bezbjednost saobraćaja, Službeni glasnik RS br. 121 od 24. decembra 2012. i br. 39. od 15. aprila 2016. (član 12.)

izgledu i sadržaju obrasca dozvole (licence) za instruktora vožnje („Službeni glasnik RS”, br. 21/2012), a pravilnikom koji je doneo Upravni odbor Agencije za bezbjednost saobraćaja uređuje se vođenje registra izdatih licenci, organizacija seminara unaprjeđenja znanja i sprovođenje ispita provjere znanja za instruktore vožnje - Pravilnik o organizaciji seminara unaprjeđenja znanja, sprovođenju ispita provjere znanja i vođenju registra izdatih dozvola (licenci) za instruktora vožnje („Službeni glasnik RS”, br. 58/2012)²⁰.

Kako je propisano Zakonom, rok važenja dozvole (licence) za instruktora vožnje je pet godina. Da bi obnovio licencu, instruktor vožnje je dužan položiti ispit provjere znanja. Prije toga, u periodu od pet godina, mora prisustvovati na najmanje pet obaveznih seminara unaprjeđenja znanja i to na način da svake kalendarske godine prisustvuje najmanje jednom seminaru i da najmanje dva puta prisustvuje izvođenju sadržaja iz svake od osam oblasti iz Programa obaveznih seminara unaprjeđenja znanja za instruktora vožnje, kako je propisano Pravilnikom o programu i rokovima za održavanje seminara, načinu polaganja ispita provjere znanja i izgledu i sadržaju obrasca dozvole (licence) za instruktora vožnje.

Instruktor vožnje koji iz opravdanih razloga nije prisustvovao obaveznom seminaru u toku kalendarske godine može nadoknaditi propušteno prisustvom na dva seminara unaprjeđenja znanja u jednoj kalendarskoj godini, a nadoknada će mu se priznati najviše jednom za pet godina prije obnavljanja dozvole (licence). Instruktor vožnje s dozvolom (licencom) podnosi Prijavu za prisustvo na obaveznom seminaru unaprjeđenja znanja na propisanom obrascu (Obrazac 1) – najkasnije 15 dana prije početka seminara za koji se prijavljuje. Podaci o prisustvu instruktora vožnje na obaveznim seminarima unaprjeđenja znanja bilježe se i ovjeravaju u Evidencionoj knjižici instruktora vožnje. (Član 4. i 5. Pravilnika)

V.e Cijene polaganja ispita provjere znanja i seminara za instruktora vožnje

Cijena polaganja ispita provjere znanja instruktora vožnje je 10.000 dinara (165 KM). Isto toliko iznosi i cijena usluga organiziranja seminara unaprjeđenja znanja za instruktora vožnje (10.000 dinara/165 KM). Navedene cijene su također propisane Uredbom Vlade Srbije o cijenama usluga koje vrši Agencija za bezbjednost saobraćaja.

VI. Izvori informacija

Internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

<https://www.parlament.ba/law/LawDetails?lawId=1140>

Internetska stranica Službenog lista Bosne i Hercegovine <http://www.sluzbenilist.ba/>

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona

Odjeljenje za obrazovanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

Internetska stranica Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske

<http://www.mpoo.org/download/pravilnik-o-sticanju-zvanja-vozaca-instruktora-motornih-vozila-pdf/>

²⁰ Priručnik Agencije za bezbjednost saobraćaja Republike Srbije „Seminar unaprjeđenja znanja za instruktore vožnje“.

Izvor: internetska stranica Agencije za bezbjednost saobraćaja

http://www.abs.gov.rs/admin/upload/documents/20171218191038-prirucnik_opsti-2015.pdf (datum pristupa 10. april 2019.)

Internetska stranica Narodnih novina Republike Hrvatske

<https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=Zakon+o+sigurnosti+prometa+na+cestama&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da>

<https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=Pravilnik+o+osposobljavanju+kandidata+za+voza%C4%8De&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da>

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_12_148_4070.html

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_01_8_232.html

Internetska stranica Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih Republike Hrvatske
<http://public.asoo.hr/Programi.aspx>

Internetska stranica [Hrvatskog autokluba](#) (HAK)

<https://www.hak.hr/autoskole/strucno-usavrsavanje/procedura-za-dobivanje-dozvola/>

<https://www.hak.hr/autoskole/strucno-usavrsavanje/procedura-za-dobivanje-dozvola/dozvola-instruktora-voznje>

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_12_139_3913.html

Internetska stranica Pravno informacionog sistema Republike Srbije

<http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2009/41/1/reg>

<http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2012/121/1/reg>

<http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/drugidrzavniorganiorganizacije/pravilnik/2012/58/1/reg>

<http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/ministarstva/pravilnik/2012/1/8/reg>

Internetska stranica Agencije za bezbjednost saobraćaja Srbije

<http://www.abs.gov.rs/%D1%81%D1%80/licence-24/instruktori-voznje/dokumentacija-za-dozvolu--licencu--instruktora-voznje>

<http://www.abs.gov.rs/admin/upload/images/20171218181941-uplatnica-licenca-ins-novo.jpg>

<http://www.abs.gov.rs/%D1%81%D1%80/licence-24/instruktori-voznje/ispit-provere-znanja-za-instrukto-re-voznje>